

Weldadig feestje rond 'Louis soixante-dix'

Klassiek

Gehoord: 'Louis Andriessen 70 jaar', zaterdag 6 juni, Concertgebouw en Muziekgebouw aan 't IJ te Amsterdam. Radio Filharmonisch Orkest, Groot Omroepkoor, Asko/Schönberg m.m.v. diverse solisten. Muzikale leiding: Reinbert de Leeuw en Jurjen Hempel. Werken van o.a.: Stravinsky, Berio, Wagenaar, Hendrik en Louis Andriessen

Het is voor een gezaghebbend toon-zetter een kosmische prestatie je zeventigste verjaardag precies op die dag te laten vallen, dat de muziek-programmering van het Holland Festival begint en die van de Zaterdag-Matinee in het Amsterdamse Concertgebouw eindigt. Componist Louis Andriessen flikte dat kunstje zaterdag.

Het was een kolfje naar de hand van programmeurs en concertorganisatoren. Ze spijkerden, in nauwe samenwerking met radio en televisie, vrienden, collega-componisten en ensembleleiders, een weldadig dagje Andriessen in elkaar. Schouwplaats waren overdag het Amsterdamse Concertgebouw en 's avonds het Muziekgebouw aan 't IJ, waar het tegen noentijd in gang gezette feestje uiteindelijk doorklonk tot tegen de klok van middernacht.

Vakkundig en in heldere taal zette spreekstalmeester Elmer Schönberger het dagprogramma op een rijtje. Er bestaan twee vaders in het leven van Louis, legde hij uit. Ze vormden de spil in het eerste programma. Naast het Ricercare voor orkest van de lijfelijke vader Hendrik Andriessen stond werk van Igor Stravinsky centraal – ongetwijfeld Louis' sterkste muzikale invloed van buiten de familie – met diens machtige Canticum Sacrum als hoofdschotel.

Als *trait-d'union* tussen beide werken fungeerden de Nocturnen uit 1959 van een toen net twintigjarige adept. Ook wie niet van het feestje wist, kwam aan zijn trekken, vooral dankzij de vertolking van het canticum door het Groot Omroepkoor en het Radio Filharmonisch Orkest onder leiding van Reinbert de Leeuw. Een monolithisch, weinig gespeeld werk dat vooral dankzij het vocale aandeel van het gedisciplineerde koor en het overtuigend gemak van de solisten – tenor Marcel Beekman en bariton David Wilson-Johnson –

indruk maakte.

Het middagprogramma opende met wonderschoon nieuw werk van Andriessens vriend en collega Diderik Wagenaar, 'Preludio all'Infinito' geheten, dat muzikantesk borrelend de ene orkestkleur na de andere tevoorschijn toverde. Het stelde de Nederlandse première van Andriessens starre 'Haags Hakkûh', een pianoconcert met de Franse zusjes Labèque als dubbele troefkaart in de hoofdrol, enigszins in de schaduw. Gelukkig wist het Asko/Schönberg wel raad met de 'Vermeer Pictures', de geautoriseerde bewerking die Clark Rundell maakte van delen uit de opera 'Writing to Vermeer': een heerlijke aanvulling op het concertrepertoire, een soort 'gehobene Filmmusik' eigenlijk, die menig hart, ook van niet-ingewijden, zal weten te raken.

Wat nu? Als je op je zeventigste al lang en breed tot het 'establishment' bent gaan behoren, waar je je in de jaren zestig zo tegen afzette? vroeg een interviewster zich tijdens een boottocht met de componist hardop af. Tegen het waterrijke decor bij deze op dezelfde middag uitgezonden tv-documentaire ontkende Andriessen het bestaan van zo'n spagaat, maar in het avondprogramma bleek eens te meer hoezeer Andriessen tot het cultuur-meubilair is gaan behoren, toen hij van burgemeester Job Cohen de zilveren medaille van de stad Amsterdam kreeg uitgereikt.

Wat voor de persoon geldt, geldt niet voor de muziek van Andriessen en de hem omringende hofhouding, want zo mogen we de kring rond Louis LXX (spreek uit: 'soixante-dix') toch wel noemen. Korte composities van vrienden en ex-leerlingen vertoonden enerzijds een hoog schuifdeurcentage, maar ook de wil en durf om te blijven experimenteren en zaken aan de orde te stellen. De multimediale uitvoering van 'Zwavel, Was & Suiker' van beeldend kunstenaar Carel Kuitenbrouwer en het componistenduo Brouwer/Padding was daar een overtuigend voorbeeld van. Een uitvoering van Andriessens 'La Passione' met de wat vlakke en aanstellerige Cristina Zavalloni als zangeres en de fenomenale Monica Germino als secundante op de viool besloot deze amicale soirée, passende vraagtekens achterlatend.

Kees Arntzen